

การศึกษาโปรแกรมการผลิตมหาบัณฑิตภาคนอกเวลาราชการใน
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นางสาว งามตา ดันนุกูล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาอุดมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-631-908-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 15841200

A STUDY OF GRADUATE PROGRAMS PROVIDED OUT-OF-OFFICIAL HOURS IN
CHULALONGKORN UNIVERSITY

MISS NGAMTA TUNNUKUL

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Higher Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1995

ISBN 974-631-908-6

งานตา ต้นนุกุล : การศึกษาโปรแกรมการผลิตหาบัณฑิตภาคนอกเวลาราชการ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (A STUDY OF GRADUATE PROGRAMS PROVIDED OUT-OF-OFFICIAL HOURS IN CHULALONGKORN UNIVERSITY) อ.ปีการศึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา โมวิไลกุล, 199 หน้า ISBN 974-631-908-6

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา สภาพปัจจุบัน ปัญหา และอุปสรรค ของโปรแกรมการผลิตหาบัณฑิตภาคนอกเวลาราชการ ใน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการวิจัย พบว่า หลักสูตรภาคนอกเวลาราชการจำนวน 8 หลักสูตร มีลักษณะดังนี้ การบริหารงาน มีนโยบายเป็นไปตามระเบียบ กฎเกณฑ์ของบัณฑิตวิทยาลัยส่วนหนึ่ง มีบางส่วนที่หลักสูตรมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายเอง โครงสร้างการบริหารงานเป็นอิสระตามรูปแบบของแต่ละหลักสูตร การดำเนินงาน ลักษณะการประสานงานภายนอกคณะเป็นรูปแบบเดียวกัน คือ เป็นไปตามขั้นตอนการดำเนินงานที่กำหนดโดยบัณฑิตวิทยาลัย ส่วนการประสานงานภายในคณะมีรูปแบบอิสระตามแต่ละหลักสูตรกำหนด การจัดการศึกษา มีความเป็นอิสระค่อนข้างดีมาก โครงสร้างหลักสูตรมีทั้งแบบที่เป็นแผน ก และ แผน ข การรับเข้าศึกษา หลักสูตรส่วนใหญ่ไม่จำกัดสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน มีบางหลักสูตรที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนด จำนวนที่คาดว่าจะรับเข้าศึกษามีจำนวนต่ำกว่าที่รับไว้จริง อัตราค่าเล่าเรียนแต่ละหลักสูตรจัดเก็บแตกต่างกันไป แต่อยู่ในขอบเขตที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด ด้านการเงิน มีข้อกำหนดที่หลักสูตรจัดสรรเงินคืนบัณฑิตวิทยาลัยในปีที่ 2 ของการเปิดหลักสูตรจำนวน 200 บาท/หน่วยกิต เงินที่เหลือหลักสูตรสามารถจัดสรรเงินของตนเองอย่างอิสระ ส่วนเงินค่าตอบแทนและค่าสมาคมจะแตกต่างกันไปตามอัตราค่าเล่าเรียนในแต่ละหลักสูตร

จากความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนพบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับนโยบายของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และเห็นว่าบทบาทของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรทำให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและควรปรับปรุงหลักสูตรเพื่อที่บัณฑิตภาคนอกเวลาราชการทุกหลักสูตรมีโอกาสเลือกศึกษาได้ทั้งแผน ก และแผน ข ด้านการดำเนินงาน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่า อาจารย์ผู้สอนมีอิสระในการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด ข้อที่ควรปรับปรุง คือ เวลาที่ให้บริการของห้องสมุด

จากความคิดเห็นของนิสิตปัจจุบัน พบว่า นิสิตทราบดีวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่ศึกษาอยู่ชัดเจนมากที่สุด และมีโอกาสแสดงความคิดเห็นในห้องเรียนได้อย่างเสรี การเรียนการสอนทำให้เกิดแนวคิดใหม่ ๆ แต่การศึกษาแผน ก มีข้อจำกัดด้านเวลาไม่สามารถหาวิทยานิพนธ์ที่ตีพิมพ์ได้ และมีปัญหาเกี่ยวกับเวลาที่จะเข้าค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากห้องสมุด

ส่วนผู้ที่สำเร็จการศึกษา เห็นว่า สิ่งที่คาดหวังไว้ก่อนเข้าศึกษาเป็นไปตามความคาดหวังมากที่สุด และส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์จากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในชั้นเรียน นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้ฟัง และมีความคิดเชิงวิเคราะห์สามารถนำความรู้ไปใช้ได้อย่างดี มีความเป็นผู้นำได้อย่างมีนัยมากขึ้น

ด้านปัญหาและอุปสรรค พบว่า นโยบายการบริหารงานของบัณฑิตวิทยาลัยไม่ชัดเจน การรับเข้าศึกษาของหลักสูตรยังไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ขาดบุคลากรที่มีประสิทธิภาพในการประสานงานภายในคณะ เวลาที่ให้บริการของแหล่งค้นคว้าไม่สนองตอบสำหรับนิสิตภาคนอกเวลาราชการ

ภาควิชา อุดมศึกษา
สาขาวิชา อุดมศึกษา
ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C343521 : MAJOR HIGHER EDUCATION
 KEY WORD: PROGRAMS PROVIDED/GRADUATE/OUT-OF-OFFICIAL HOURS/CHULALONGKORN
 UNIVERSITY

NGAMTA TUNNUKUL : A STUDY OF GRADUATE PROGRAM PROVIDED OUT-OF-OFFICIAL HOURS IN CHULALONGKORN UNIVERSITY. THESIS ADVISOR :
 ASST. PROF. SUKANYA S. KOVILAKOOL, Ph.D. 199 pp.
 ISBN 974-631-908-6

This research was to study current status, problems, constraints of the 8 graduate programs provided out-of-official hours in Chulalongkorn University.

The results were as follows. Apart from Graduate School's policies, rules and regulations, administratively, each program had its own administrative structure; generally in management, coordinations were similar while within-department coordination was autonomous; Academically, every program provided both plan A and plan B without limitations regarding experiences or fields of study. More applicants were admitted than the program's plan. Tuition fees were different across all programs. As for budgeting, part from 200 bath/credit/head each program had to allocate to the Graduate School from the second year of the program provision, the rest could be managed by the department. The remunerations were therefore, different across programs.

As for the administrators' and the faculties' opinions, it was found that most of them agreed with the curriculum administrative committee policy and viewed that the committee could fulfill their roles successfully. However, they suggested that both plan A and B should be provided to the out-of-official-hour students, the faculties should be highly autonomous in managing their own courses and the library service time should be improved.

Concerning the current students' opinions, it was found that they were aware of the program objectives at the highest level. They reported that they could freely discuss in class, that they could develop new ideas but with the limitation of time, however, they had problems with plan A study, especially for library study and undertaking qualified thesis.

Regarding to the graduates, they viewed that they got what they had expected. The most advantages were experience-sharing in classes. They were encouraged to be more enthusiastic and critical-minded. They could apply their experiences highly to their work and be more confident leaders.

The problems and the constraints involved the ambiguity of the Graduate School policies, the admission did not meet the criteria and efficient coordinators within the department and, most of all, the library service time was not suitable for out-of-official-hour students.

ภาควิชา.....อุดมศึกษา
 สาขาวิชา.....อุดมศึกษา
 ปีการศึกษา.....2537

ลายมือชื่อนิสิต..... *Ngamta Tunnukul*
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *Sukanya S. Kovilakool*
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... -

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องจากความกรุณา ความอนุเคราะห์และการสนับสนุนของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา โมวิไลกุล อาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้กรุณาให้คำแนะนำให้ข้อชี้แนะ และข้อคิดเห็นต่าง ๆ มาโดยตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

กราบขอบพระคุณในความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภชัย ยาวะประภาส รองศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา รองศาสตราจารย์ ดร.สรชัย พิศาลบุตร รองศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ รองศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ บวรศิริ ที่ได้สละเวลาตรวจแบบสอบถาม รวมทั้งให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง

ขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์วิชาญ เลิศวิภาตระกูล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัลยา วานิชย์บัญชา อาจารย์ ดร.อนันต์ชัย คงจันทร์ ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือในการเก็บแบบสอบถาม และคณาจารย์ภาคนอกเวลาราชการที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถาม พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็น ตลอดจนจนคุณพาสุข ปิยะฉัจฉริยะ คุณเบญจวรรณ อัศวโชติกวณิช อาจารย์ ดร.พงษ์ใส ศุภจรรยาภิรักษ์ อาจารย์ประพนธ์ม รอดคำดี ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ชี้แนะ แนะนำและให้กำลังใจ มาโดยตลอด และขอขอบคุณอาจารย์กาญจนา วัธนสุนทร คุณจักรสิน พิเศษสาทร ที่ได้ให้ความช่วยเหลือด้วยดี

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัย เจ้าหน้าที่บัณฑิตศึกษาคณะ เจ้าหน้าที่ประจำหลักสูตร ภาคนอกเวลาราชการที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการแจกและเก็บแบบสอบถาม นิสิตภาคนอกเวลาราชการที่กรุณาตอบแบบสอบถาม ตลอดจนเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ โดยเฉพาะคุณสุภัทรา คงเรือง ที่ได้ให้ความช่วยเหลือตลอดมาจนกระทั่งประสบความสำเร็จ

งามตา ตันนกุล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	5
คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	7
2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
เป้าหมาย ปรัชญา วัตถุประสงค์ของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา.....	8
1. เป้าหมายของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา.....	8
2. ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา.....	11
บทบาทของการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา.....	14
คุณภาพของการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา.....	19
1. การพัฒนาคุณภาพของบัณฑิต.....	19
2. ลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์.....	24
3. การเรียนการสอน.....	27
4. การดำเนินงาน.....	31

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บัณฑิตศึกษาคณะนอกเวลาราชการ.....	38
1. ความเป็นมาของบัณฑิตศึกษาคณะนอกเวลาราชการ.....	38
2. บัณฑิตศึกษาคณะนอกเวลาราชการในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	40
3. วิธีการดำเนินการวิจัย.....	61
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	61
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	64
การสร้างเครื่องมือ.....	65
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	65
การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	68
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
โครงสร้างการบริหารงานของหลักสูตรศึกษาคณะนอกเวลาราชการในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	70
การวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปและความคิดเห็นของผู้บริหารอาจารย์ผู้สอน....	84
1. การวิเคราะห์สภาพทั่วไปของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน.....	84
2. การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน.....	93
การวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปและความคิดเห็นของนิสิตปัจจุบัน.....	102
1. การวิเคราะห์สภาพทั่วไปของนิสิตปัจจุบันศึกษาคณะนอกเวลาราชการ.....	102
2. การวิเคราะห์ความคิดเห็นของนิสิตปัจจุบันศึกษาคณะนอกเวลาราชการ....	116
การวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปและความคิดเห็นของผู้ที่สำเร็จการศึกษา.....	123
1. การวิเคราะห์สภาพทั่วไปของผู้ที่สำเร็จการศึกษา.....	123
2. การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ที่สำเร็จการศึกษา.....	140

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	145
สรุปผลการวิจัย.....	147
ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร.....	147
ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม.....	148
อภิปรายผลการวิจัย.....	151
ข้อเสนอแนะ.....	157
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	158
รายการอ้างอิง.....	159
ภาคผนวก.....	165
ภาคผนวก ก.	166
ภาคผนวก ข.	174
ภาคผนวก ค.	176
ประวัติผู้เขียน.....	199

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างนิสิตปัจจุบัน.....	63
2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างนิสิตที่สำเร็จการศึกษา.....	63
3 จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน.....	66
4 เปรียบเทียบการรับนิสิตระหว่างหลักสูตรภาคปกติกับภาคนอกเวลาราชการ.....	82
5 แสดงสภาพภาพของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนภาคนอกเวลาราชการ.....	85
6 ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับสภาพภาพการดำเนินงานของหลักสูตรภาคนอกเวลาราชการ.....	91
7 ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารงานของหลักสูตรภาคนอกเวลาราชการ.....	93
8 ความคิดเห็นของผู้บริหารอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับการดำเนินงานหลักสูตรภาคนอกเวลาราชการ.....	96
9 ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับปัญหา และอุปสรรคในด้านต่าง ๆ	98
10 ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคการบริหารงานการดำเนินงาน.....	99
11 แสดงสภาพภาพส่วนตัวของนิสิตปัจจุบันภาคนอกเวลาราชการ.....	102
12 ความคิดเห็นของนิสิตปัจจุบันที่มีต่อภาคนอกเวลาราชการ.....	116
13 ความคิดเห็นของนิสิตปัจจุบันที่มีต่อการเรียนการสอนของหลักสูตรภาคนอกเวลาราชการ.....	118
14 ความคิดเห็นของนิสิตปัจจุบันเกี่ยวกับสิ่งเื้อออำนวยความสะดวกของหลักสูตรภาคนอกเวลาราชการ.....	120
15 ความคิดเห็นของนิสิตปัจจุบันเกี่ยวกับหลักสูตร การเรียนการสอนและสิ่งเื้อออำนวยความสะดวก.....	122

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
16 สถานภาพของผู้ที่สำเร็จการศึกษา.....	123
17 ความคาดหวังก่อนเข้าศึกษาของผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับภาคคนอกเวลาราชการ.....	137
18 ความคิดเห็นของผู้ที่สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับผลที่ได้รับหลังจากเข้าศึกษา.....	138
19 คุณค่าของผู้ที่สำเร็จการศึกษาได้รับนอกเหนือจากปริญญา เมื่อเข้าศึกษาในหลักสูตรภาคคนอกเวลาราชการ.....	139
20 ความคิดเห็นของผู้ที่สำเร็จการศึกษามีต่อการเรียนการสอนของหลักสูตรภาคคนอกเวลาราชการ.....	140
21 ความคิดเห็นของผู้ที่สำเร็จการศึกษามีต่อการนำความรู้ความสามารถไปใช้ของหลักสูตรภาคคนอกเวลาราชการ.....	142
22 ความคิดเห็นของผู้ที่สำเร็จการศึกษามีเกี่ยวกับการเรียนการสอน การนำความรู้ความสามารถไปใช้.....	144

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1 แสดงโครงสร้างการผลิตมหาน้ำดื่มภาคนอกเวลาราชการหลักสูตรบริหารธุรกิจ..	71
2 แสดงโครงสร้างการผลิตมหาน้ำดื่มภาคนอกเวลาราชการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์.....	72
3 แสดงโครงสร้างการผลิตมหาน้ำดื่มภาคนอกเวลาราชการหลักสูตรการสื่อสารมวลชน.....	73
4 แสดงโครงสร้างการผลิตมหาน้ำดื่มภาคนอกเวลาราชการหลักสูตรวิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์.....	74
5 แสดงโครงสร้างการผลิตมหาน้ำดื่มภาคนอกเวลาราชการหลักสูตรวิศวกรรมอุตสาหกรรม.....	75
6 แสดงโครงสร้างการผลิตมหาน้ำดื่มภาคนอกเวลาราชการหลักสูตรวิศวกรรมเคมี.....	76
7 แสดงโครงสร้างการผลิตมหาน้ำดื่มภาคนอกเวลาราชการหลักสูตรการปกครอง..	77
8 แสดงโครงสร้างการผลิตมหาน้ำดื่มภาคนอกเวลาราชการหลักสูตรบริหารการศึกษา.....	78